

LIETUVOS BANKAS

Lietuvos draudimo rinkos apžvalga

2013 m. II ketvirtis

ISSN 2335-8335 (ONLINE)

Leidžiama perspausdinti švietimo ir nekomerciniais tikslais, jei nurodomas šaltinis.

© Lietuvos bankas, 2013

Gedimino pr. 6, LT-01103 Vilnius

Tel. (8 5) 268 0029, faksas (8 5) 262 8124

www.lb.ltinfo@lb.lt

Turinys

I. BENDRI DRAUDIMO RINKOS DUOMENYS.....	3
II. GYVYBĖS DRAUDIMAS	4
SUDARYTOS SUTARTYS	4
PASIRAŠYTOS ĮMOKOS.....	5
IŠMOKOS.....	5
III. NE GYVYBĖS DRAUDIMAS	6
SUDARYTOS SUTARTYS	6
PASIRAŠYTOS ĮMOKOS.....	7
IŠMOKOS.....	8

Lentelių sąrašas

1 lentelė. Pasirašytos įmokos	3
2 lentelė. Sudarytos sutartys	3
3 lentelė. Galiojančios sutartys	3
4 lentelė. Išmokos.	4
5 lentelė. Sudarytos gyvybės draudimo sutartys	4
6 lentelė. Pasirašytos gyvybės draudimo įmokos	5
7 lentelė. Gyvybės draudimo išmokos	6
8 lentelė. Sudarytos ne gyvybės draudimo sutartys	6
9 lentelė. Pasirašytos ne gyvybės draudimo įmokos	7
10 lentelė. Ne gyvybės draudimo išmokos	8

Paveikslų sąrašas

1 pav. Pasirašytų įmokų kaita ir augimo tempas	3
2 pav. Pasirašytų gyvybės ir ne gyvybės draudimo įmokų kaita	3
3 pav. Sudarytų gyvybės ir ne gyvybės draudimo sutarčių kaita	3
4 pav. Galiojančių gyvybės ir ne gyvybės draudimo sutarčių kaita	3
5 pav. Gyvybės ir ne gyvybės draudimo išmokų kaita	4
6 pav. Sudarytos gyvybės draudimo sutartys	4
7 pav. Sudarytų gyvybės draudimo sutarčių portfelis	4
8 pav. Gyvybės draudimų sutarčių portfeliai	4
9 pav. Pasirašytų gyvybės draudimo įmokų kaita	5
10 pav. Gyvybės draudimo portfelis pagal pasirašytas įmokas	5
11 pav. Gyvybės draudimo rinkos koncentracija pagal pasirašytas įmokas	5
12 pav. Gyvybės draudimo išmokų portfelis	5
13 pav. Gyvybės draudimo rinkos koncentracija pagal išmokas	6
14 pav. Sudarytų ne gyvybės draudimo sutarčių portfelis	6
15 pav. Galiojančių ne gyvybės draudimo sutarčių portfelis	6
16 pav. Laidavimo draudimo sudarytų sutarčių kaita	7
17 pav. Kasko draudimo sudarytų sutarčių kaita	7
18 pav. Ne gyvybės draudimo rinkos pasirašytų įmokų kaita ir augimo tempas	7
19 pav. Pasirašytų ne gyvybės draudimo įmokų portfelis	7
20 pav. Kasko draudimo pasirašytų įmokų kaita	8
21 pav. Ne gyvybės draudimo rinkos koncentracija pagal pasirašytas įmokas	8
22 pav. Ne gyvybės draudimo išmokų kaita ir augimo tempas	8
23 pav. Ne gyvybės draudimo išmokų portfelis	8

Santrumpos

Kasko	sausumos transporto priemonių, išskyrus geležinkelių transporto priemones, draudimas
TPVCA	su sausumos transporto priemonių valdymu susijusios civilinės atsakomybės draudimas
BCA	bendrosios civilinės atsakomybės draudimas

Pastaba

Dėl apvalinimo lentelėse dėmenų sumos gali nesutapti.

I. BENDRI DRAUDIMO RINKOS DUOMENYS

2013 m. pirmąjį pusmetį Lietuvos Respublikoje registruotos draudimo įmonės ir kitų Europos Sąjungos valstybių narių Lietuvoje įsteigti draudimo įmonių filialai pasirašė 940,1 mln. litų draudimo įmokų, t. y. net 9,9 proc. daugiau nei praėjusių metų atitinkamą laikotarpį. Gyvybės draudimo rinka išaugo 9,8 proc. – iki 279,7 mln. litų, o ne gyvybės – 9,9 proc. – iki 660,4 mln. litų.

1 lentelė. Pasirašytos įmokos

Draudimo šakos	Suma (mln. Lt)	Augimo tempas	
		2013 m. I pusm. (%)	2012 m. I pusm. (%)
Gyvybės draudimas	279,7	▲ 9,8	▼ 11,2
Ne gyvybės draudimas	660,4	▲ 9,9	▲ 3,8
Iš viso	940,1	▲ 9,9	▼ 1,2

Statistikos departamento duomenimis, 2013 m. pirmąjį pusmetį, palyginti su 2012 m. pirmuoju pusmečiu, šalies BVP padidėjo 4,2 proc. (eliminavus sezono ir darbo dienų skaičiaus įtaką). 2013 m. antrąjį ketvirtį, palyginti su atitinkamu ketvirčiu prieš metus, BVP padidėjo 4,1 proc. Ankstesniais laikotarpiais BVP augimas buvo siejamas su eksporto augimu, o nuo 2013 m. antrojo ketvirčio BVP augimui didesnę įtaką darė ir vidaus vartojimas. Taip pat optimistiškai nuteikia vartotojų pasitikėjimo rodiklis, kuris per metus (2012 m. liepos mėn.–2013 m. liepos mėn.) išaugo 9 proc. punktais.

Įvertinus pirmojo pusmečio šalies ekonominius rodiklius ir draudimo rinkos rezultatus, tikėtina, kad metų pabaigoje draudimo rinka pasieks didesnę, nei prognozuota, 5–6 proc. augimo apimtį (gyvybės draudimo rinkos prognozė buvo 3 %, ne gyvybės draudimo rinkos – 7 %). Pagal patikslintą prognozę draudimo rinka augs 6–9 proc., gyvybės draudimo rinka – 5–7 proc., ne gyvybės draudimo rinka – 7–9 proc.

2 lentelė. Sudarytos sutartys

Draudimo šakos	Skaicius (tūkst. vnt.)	Augimo tempas	
		2013 m. I pusm. (%)	2012 m. I pusm. (%)
Gyvybės draudimas	30,6	▲ 17,2	▼ 9,6
Ne gyvybės draudimas	2 556,9	▲ 2,5	▲ 2,6
Iš viso	2 587,6	▲ 2,7	▲ 2,4

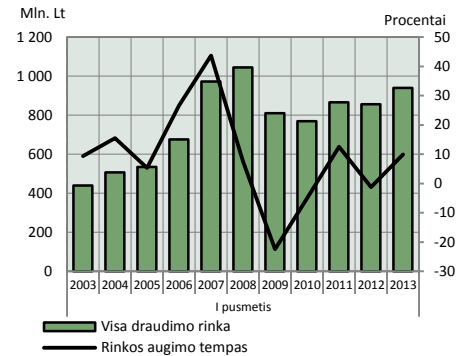
3 lentelė. Galiojančios sutartys

Draudimo šakos	Skaicius (tūkst. vnt.)	Augimo tempas	
		2013 m. I pusm. (%)	2012 m. I pusm. (%)
Gyvybės draudimas	393,2	▲ 0,8	▼ 1,8
Ne gyvybės draudimas	3 350,4	▲ 3,8	▲ 8,9
Iš viso	3 743,6	▲ 3,5	▲ 7,7

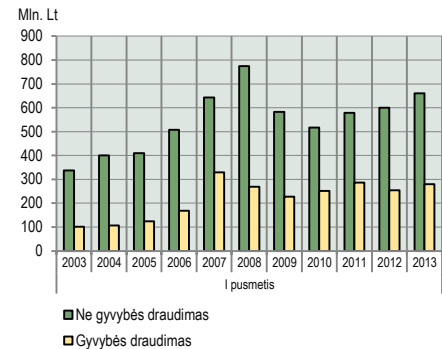
Ne gyvybės draudimo sudarytų sutarčių skaičius išaugo 2,6 proc. (iki 2,6 mln. vnt.), galiojančių sutarčių skaičius – 3,8 proc. (iki 3,4 mln. vnt.). Sudarytų ne gyvybės draudimo sutarčių apimtis jau viršija iki nuosmukio buvusius rodiklius.

Nors sudaryta net 17,2 proc. daugiau gyvybės draudimo sutarčių (30,6 tūkst. vnt.), tačiau, įvertinus didelį nutrauktų ir pasibaigusių sutarčių skaičių, gyvybės draudimo rinkos apimtis, vertinant galiojančias sutartis, padidėjo tik 0,8 proc., arba 2 982 sutartimis (iki 393,2 tūkst. vnt.).

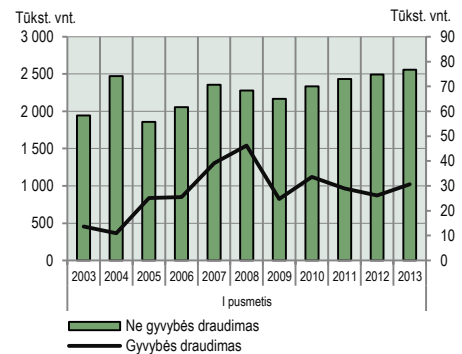
1 pav. Pasirašytų įmokų kaita (skalė kairėje) ir augimo tempas (skalė dešinėje)

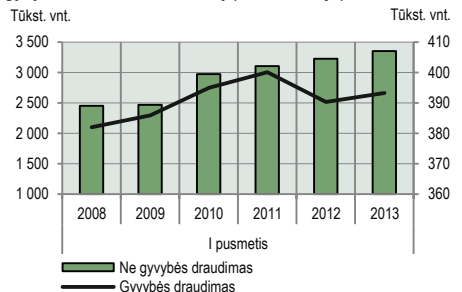
2 pav. Pasirašytų gyvybės ir ne gyvybės draudimo įmokų kaita

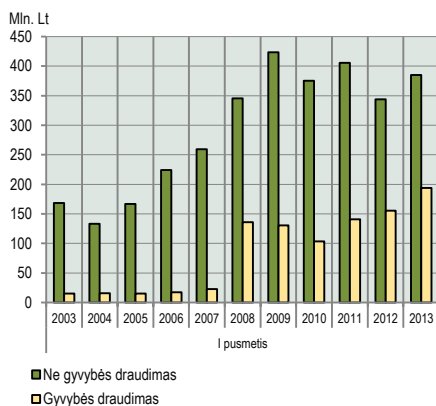
3 pav. Sudarytų gyvybės (skalė dešinėje) ir ne gyvybės draudimo sutarčių (skalė kairėje) kaita

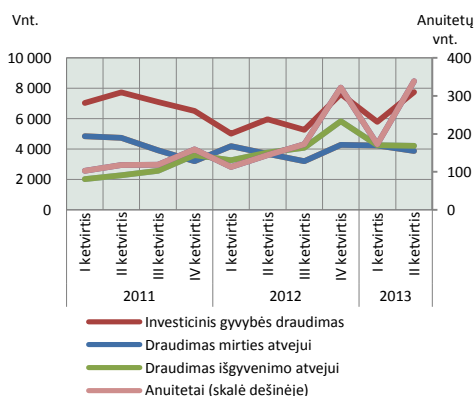
4 pav. Galiojančių gyvybės (skalė dešinėje) ir ne gyvybės draudimo sutarčių (skalė kairėje) kaita

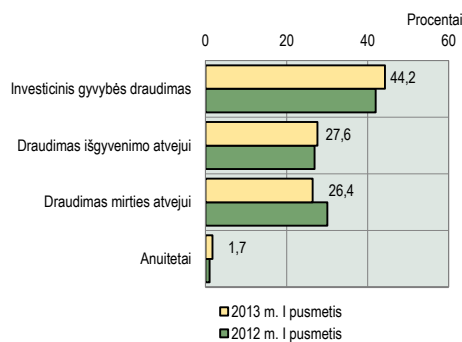
5 pav. Gyvybės ir ne gyvybės draudimo išmokų kaita

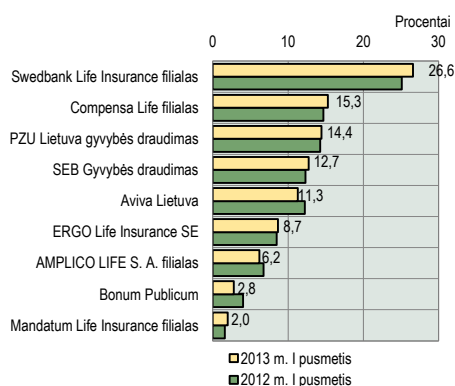
6 pav. Sudarytos gyvybės draudimo sutartys

7 pav. Sudarytų gyvybės draudimo sutarčių portfelis

8 pav. Gyvybės draudimų sutarčių portfeliai

4 lentelė. Išmokos

Draudimo šakos	Suma (mln. Lt)	Augimo tempas	
		2013 m. I pusbm. (%)	2012 m. I pusbm. (%)
Gyvybės draudimas	193,9	▲ 24,9	▲ 10,1
Ne gyvybės draudimas	385,0	▲ 11,9	▼ 15,2
Iš viso	578,9	▲ 15,9	▼ 8,6

2013 m. pirmasis pusmetis išsiskyrė ne tik gerokai išaugusiomis pajamomis, tačiau išmokų suma išaugo dar labiau. Dėl didelio nutrauktų ir pasibaigusių gyvybės draudimo sutarčių skaičiaus išmokų suma išaugo 24,9 proc. (iki 193,9 mln. Lt). Ne gyvybės draudimo išmokų suma padidėjo 11,9 proc. – iki 385 mln. litų.

II. GYVYBĖS DRAUDIMAS

SUDARYTOS SUTARTYS

Pirmasis pusmetis gyvybės draudimo rinkai buvo palankus: sudaryta 30,6 tūkst. sutarčių, t. y. 17,2 proc. daugiau nei per praėjusių metų pirmąjį pusmetį. Nuo geriausio rinkos rezultato, užfiksuoto 2008 m., šio pusmečio sudarytų sutarčių skaičius atsilieka dar beveik 34 proc. Sausio–birželio mėn. išaugo visų draudimo grupių sutarčių skaičius, labiausiai – investicinio gyvybės draudimo, nors pirmąjį ketvirtį spartesnis buvo tradicinio gyvybės draudimo produktų augimo tempas. Toks pasirinkimas leidžia teigti, kad gyventojai, kurie sudarė beveik 94 proc. investicinio draudimo sutarčių, drąsiau rizikuoja investuodami savo lėšas.

5 lentelė. Sudarytos gyvybės draudimo sutartys

Draudimo grupės	Skaičius (vnt.)	Augimo tempas		
		2013 m. I pusbm.		2012 m. I pusbm. (%)
		vnt.	%	
Sutuoktuvinis ir gimimų draudimas	–	–	–	–
Investicinis gyvybės draudimas	13 552	+2 572	▲ 23,4	▼ 25,7
Tradicinis gyvybės draudimas	17 077	+1 920	▲ 12,7	▲ 7,3
Draudimas mirties atvejui	8 097	+232	▲ 2,9	▼ 18,0
Draudimas išgyvenimo atvejui	8 468	+1 433	▲ 20,4	▲ 63,5
Anuitetai	512	+255	▲ 99,2	▲ 16,3
Iš viso	30 629	+4 492	▲ 17,2	▼ 9,6

Sudarytų sutarčių portfelis iš esmės nepakito – investicinis gyvybės draudimas sudaro didžiausią portfelio dalį (44,2 %), draudimo išgyvenimo atvejui ir draudimo mirties atvejui produktai sudarė atitinkamai 27,6 ir 26,4 proc. sutarčių portfelio. Vertinant draudimų portfelius atskirai, keturių draudimų portfeliuose investicinio draudimo dalis sumažėjo, trijų – išaugo.

Pasibaigus pirmajam pusmečiui, gyvybės draudikai administravo 393,2 tūkst. galiojančių sutarčių. Nepaisant masinio sutarčių pasibaigimo arba nutraukimo 2012 m. pabaigoje ir šių metų pirmąjį mėnesį, galiojančių sutarčių skaičius išaugo beveik 1 %, t. y. sudarytų sutarčių skaičius atsivėrė pasibaigusių ar nutrauktų draudimo sutarčių skaičiui. Rinka turi didžiulį potencialą augti, nes šiuo metu tik kas septintas aštuntas šalies gyventojas yra apdraudęs savo gyvybę.

PASIRAŠYTOS ĮMOKOS

Gyvybės draudikai per pusmetį pasirašė 279,7 mln. litų draudimo įmokų, o tai yra 9,8 proc. daugiau nei praėjusių metų atitinkamu laikotarpiu. Iki geriausio rinkos rezultato, pasiekto 2007 m., šiais metais pasirašytų įmokų apimtis atsilieka beveik 15 proc. Gyvybės rinkos dalis sumažėjo iki 29,8 proc. visos draudimo įmokų apimties. Tai lėmė spartesnis ne gyvybės draudimo rinkos augimas pastarąjį pusmetį.

Didžiausią rinkos dalį sudarančio investicinio gyvybės draudimo pasirašytų įmokų augimo tempas sudarė 10,9 proc., arba 19,0 mln. litų. Tradicinio gyvybės draudimo grupės pasirašytų įmokų apimties augimui didžiausią įtaką turėjo 5,0 mln. litų išaugusios draudimo išgyvenimo atvejui pasirašytos įmokos, nors procentine išraiška sparčiau augo draudimo mirties atvejui apimtis – 17,1 proc. Dėl nesudaromų naujų sutarčių sutuoktvių ir gimimų draudimo grupėje įmokos nuolat mažėja, per šį pusmetį jos sumažėjo 26,2 proc.

Tiek vienkartinės, tiek periodinės įmokos per pusmetį išaugo 12,5 mln. litų, tačiau vienkartinių įmokų augimo tempas buvo spartesnis ir siekė 47,9 proc., o periodinės įmokos išaugo tik 5,5 proc., palyginti su 2012 m. pirmuoju pusmečiu. Tradiciškai didžiąją gyvybės įmokų dalį pasirašė gyventojai – 88,5 proc., tačiau jų dalis, palyginti su bendra įmokų apimtimi, sumažėjo 4,3 proc.

6 lentelė. Pasirašytos gyvybės draudimo įmokos

Draudimo grupės	Suma (mln. Lt)	Augimo tempas		
		2013 m. I pusm.		2012 m. I pusm. (%)
		mln. Lt	%	
Sutuoktvinis ir gimimų draudimas	2,3	-0,8	▼ 26,2	▼ 19,9
Investicinis gyvybės draudimas	192,7	+19,0	▲ 10,9	▼ 18,0
Tradicinis gyvybės draudimas	84,7	+6,9	▲ 8,9	▲ 9,3
Draudimas mirties atvejui	13,3	+1,9	▲ 17,1	▲ 22,3
Draudimas išgyvenimo atvejui	67,0	+5,0	▲ 7,8	▲ 6,9
Anuitetai	4,5	+0,1	▲ 2,7	▲ 14,8
Iš viso	279,7	+25,1	▲ 9,8	▼ 11,2

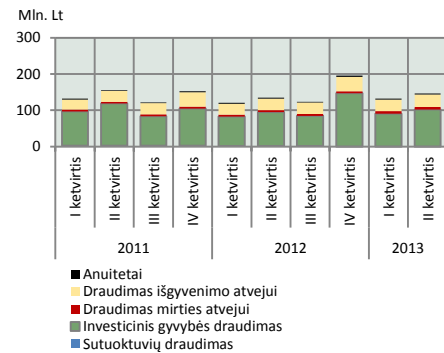
Pasiskirstymas draudimo rinkoje tarp trijų stambiausių gyvybės draudikų per metus nepakito, tačiau jų užimama rinkos dalis sumažėjo 3,1 proc. punkto – iki 59,7 proc. Nors rinkos lyderis *Swedbank Life Insurance SE* Lietuvos filialas prarado 3,2 proc. rinkos, tačiau išlaikė aukščiausias pozicijas. Labiausiai per pusmetį išaugo *Compensa Life Vienna Insurance Group SE* Lietuvos filialo užimama rinkos dalis – 2,4 proc. punkto.

IŠMOKOS

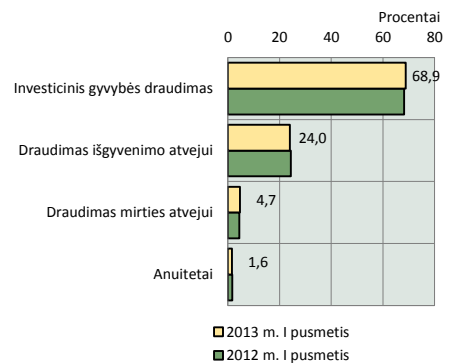
Per pirmąjį pusmetį gyvybės draudikai išmokėjo 193,9 mln. litų, arba 24,9 proc. daugiau nei praėjusių metų atitinkamu laikotarpiu, ir tai yra didžiausia suma, išmokėta draudėjams šioje rinkoje. Didžiąją išmokų dalį sudarė suma, išmokėta pagal investicinio gyvybės draudimo sutartis – 69,3 proc. visų išmokų, arba 134,3 mln. litų. Šios grupės išmokų apimtis per metus išaugo net 57,9 proc. Reikšmingą išmokų dalį sudarė pagal draudimo išgyvenimo atvejui sutartis išmokėta suma – 49,1 mln. litų, tačiau šių išmokų apimtis buvo 12,3 proc. mažesnė nei prieš metus.

Rekordinės 2013 m. pirmojo pusmečio išmokos, palyginti su ankstesnių metų atitinkamu laikotarpiu, nulėmė vis dar mokamos išmokos dėl daugybės pasibaigusių galioti draudimo sutarčių, kurios truko 10 m., nutraukimo 2012 m. pabaigoje. Ypač išsiskyrė 2013 m. sausio mėn., kai buvo išmokėta daugiausia – 62,1 mln. litų – išmokų. Paskesniais mėn. išmokų apimtis mažėjo, o birželio mėn. išmokėta tik 18,9 mln. litų suma.

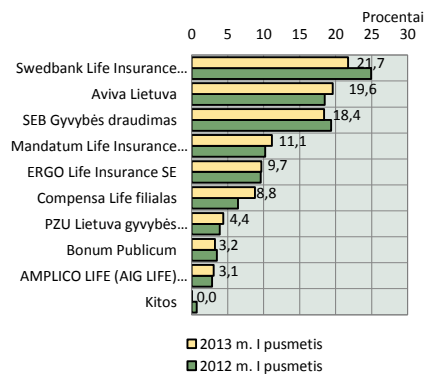
9 pav. Pasirašytų gyvybės draudimo įmokų kaita

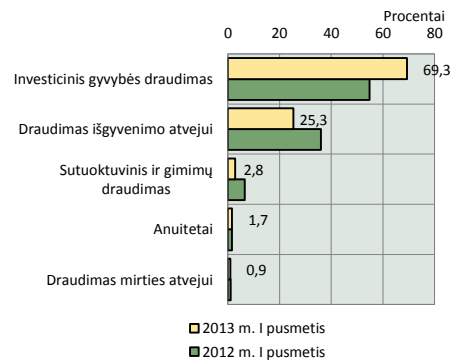
10 pav. Gyvybės draudimo portfelis pagal pasirašytas įmokas

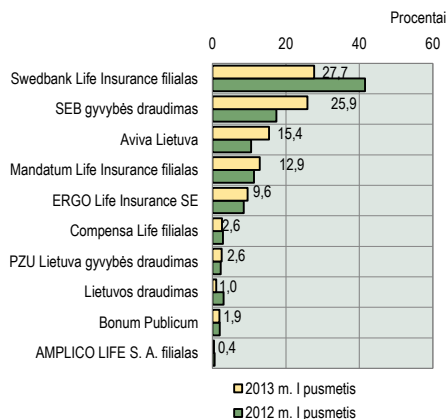
11 pav. Gyvybės draudimo rinkos koncentracija pagal pasirašytas įmokas

12 pav. Gyvybės draudimo išmokų portfelis

13 pav. Gyvybės draudimo rinkos koncentracija pagal išmokas

7 lentelė. Gyvybės draudimo išmokos

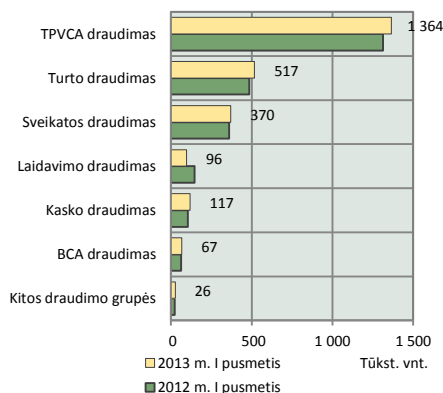
Draudimo grupės	Suma (mln. Lt)	Augimo tempas		
		2013 m. I pusm.		2012 m. I pusm. (%)
		mln. Lt	%	
Sutuoktuvinis ir gimimų draudimas	5,4	-4,7	▼ 46,3	▼ 1,5
Investicinis gyvybės draudimas	134,3	+49,3	▲ 57,9	▼ 4,4
Tradicinis gyvybės draudimas	54,1	-5,9	▼ 9,9	▲ 43,9
Draudimas mirties atvejui	1,8	+0,1	▲ 7,9	▲ 11,6
Draudimas išgyvenimo atvejui	49,1	-6,9	▼ 12,3	▲ 46,7
Anuitetai	3,2	+0,8	▲ 32,3	▲ 42,9
Iš viso	193,9	+38,6	▲ 24,9	▲ 10,1

Trys stambiausi gyvybės draudikai išmokėjo 69,0 proc. visų išmokų apimties, jų dalis sumažėjo 0,5 proc. punkto. Vertinant atskirų draudikų išmokų apimtis, matyti, kad jos kito nevienodai: *Swedbank Life Insurance SE* Lietuvos filialo išmokos sumažėjo nuo 41,6 iki 27,7 proc. visų išmokų apimties, o SEB gyvybės draudimo įmonės išaugo nuo 17,4 iki 25,9 proc.

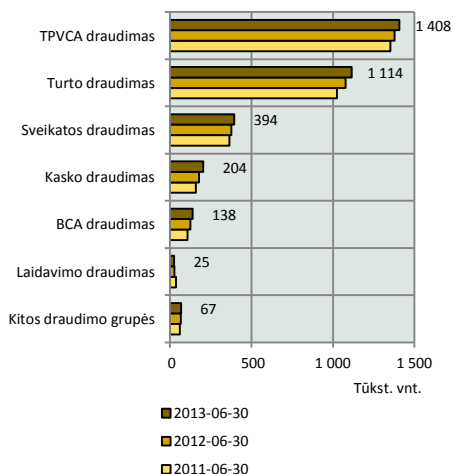
III. NE GYVYBĖS DRAUDIMAS

SUDARYTOS SUTARTYS

14 pav. Sudarytų ne gyvybės draudimo sutarčių portfelis

15 pav. Galiojančių ne gyvybės draudimo sutarčių portfelis

Per 2013 m. šešis mėnesius Lietuvos ne gyvybės draudimo rinkoje sudaryta 2,6 mln. vnt. draudimo sutarčių. Augimo tempas nesikeičia jau antrus metus iš eilės, 2013 m. pirmąjį pusmetį sudaryta 2,5 proc. daugiau sutarčių nei per 2012 m. atitinkamą laikotarpį, dar metais anksčiau – 2,6 proc. daugiau.

8 lentelė. Sudarytos ne gyvybės draudimo sutartys

Draudimo grupės	Skaičius (tūkst. vnt.)	Augimo tempas		
		2013 m. I pusm.		2012 m. I pusm. (%)
		tūkst. vnt.	%	
TPVCA draudimas	1 363,8	+50,7	▲ 3,9	▼ 0,6
Turto draudimas	517,2	+32,3	▲ 6,7	▲ 6,2
Sveikatos draudimas	369,6	+9,3	▲ 2,6	▲ 5,1
Kasko draudimas	117,2	+13,8	▲ 13,3	▲ 21,5
Laidavimo draudimas	95,9	-50,8	▼ 34,6	▼ 4,9
BCA draudimas	67,1	+4,1	▲ 6,5	▲ 17,6
Kitos draudimo grupės	26,2	+3,0	▲ 13,2	▲ 20,3
Iš viso	2 556,9	+62,4	▲ 2,5	▲ 2,6

Augo visų draudimo grupių, išskyrus laidavimo draudimo, sudarytų sutarčių apimtys.

Nuo 2013 m. kovo 1 d. įsigaliojo LRV nutarimu Nr. 1205 patvirtintos PVM įstatymo įgyvendinimo pakeitimo nuostatos, pagal kurias Lietuvos PVM mokėtojai apskaičiuoto importo PVM už importuotas į Lietuvą prekes neturės mokėti į muitinės surenkamąją sąskaitą ir nebus reikalaujama pateikti garantijos (atsakomybės, atliekant muitinės procedūras, draudimo sutarties), nes šis apskaičiuotas importo PVM bus įskaitomas (sumokamas) Valstybinėje mokesčių inspekcijoje. Dėl to per 2013 m. pirmąjį pusmetį laidavimo draudimo pogrupio, kuriam priskiriamas atsakomybės, atliekant muitinės procedūras, draudimas, sutarčių sudaryta net 38,0 proc. mažiau nei per 2012 m. pirmąjį pusmetį, o visos laidavimo draudimo grupės sutarčių – 34,6 proc. mažiau.

Kasko draudimo sudaromų sutarčių skaičius auga jau trečius metus iš eilės: 2013 m. pirmąjį pusmetį, palyginti su 2012 m. pirmuoju pusmečiu, išaugo 13,3 proc. Kasko draudimo sutarčių sudarymas išaugo fizinių asmenų dėka, palyginti su 2008 m. pirmojo pusmečio apimtimi, fiziniai asmenys sudarė net 52,8 proc. daugiau kasko draudimo sutarčių. Juridinių asmenų kasko draudimo situacija kita – palyginti su 2008 m. pirmuoju pusmečiu, sudaryta 5,1 proc. mažiau sutarčių. Tokią padėtį lėmė 2008 m. mokesčių reforma, kuria panaikinta PVM lengvata įsigyjant naujus automobilius.

Didžiausios draudimo grupės – TPVCA – sudarytų draudimo sutarčių skaičius išaugo 3,9 proc. ir siekė 1 363,8 tūkst. vnt., o galiojančių TPVCA draudimo sutarčių 2013 m. birželio 30 d. buvo 6,2 proc. daugiau nei 2012 m. birželio 30 d.

Antra pagal dydį, vertinant pagal sudarytas sutartis, yra turto draudimo grupė. Per 2013 m. pirmąjį pusmetį sudaryta 517,2 mln. sutarčių. Didžiąją sutarčių dalį sudaro fiziniams asmenims priklausančio turto draudimas – net 92,2 proc. Palyginti su 2012 m. pirmuoju pusmečiu, sudaryta 5,7 proc. daugiau gyventojų turto draudimo sutarčių.

PASIRAŠYTOS ĮMOKOS

2013 m. pirmąjį pusmetį pasirašyta 660,4 mln. litų ne gyvybės draudimo įmokų, tai net 9,9 proc. daugiau nei per 2012 m. atitinkamą laikotarpį.

9 lentelė. Pasirašytos ne gyvybės draudimo įmokos

Draudimo grupės	Suma (mln. Lt)	Augimo tempas		
		2013 m. I pusr.		2012 m. I pusr. (%)
		mln. Lt	%	
TPVCA draudimas	235,7	+22,6	▲ 10,6	▲ 4,5
Kasko draudimas	152,4	+13,8	▲ 10,0	▲ 14,6
Turto draudimas	130,2	+11,8	▲ 9,9	▼ 11,4
Sveikatos draudimas	64,0	+6,6	▲ 11,4	▲ 12,9
BCA draudimas	38,9	+5,1	▲ 15,0	▲ 3,0
Laidavimo draudimas	18,9	-1,7	▼ 8,4	▲ 7,2
Kitos draudimo grupės	20,2	+1,5	▲ 8,3	▲ 7,1
Iš viso	660,4	+59,7	▲ 9,9	▲ 3,8

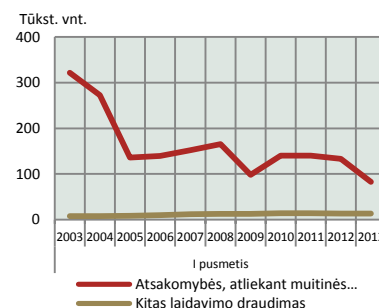
Pasirašytos įmokos auga daug sparčiau nei daugumos stambiausių grupių (TPVCA draudimo, sveikatos draudimo, turto draudimo ir BCA draudimo) sudarytos sutartys. Pagrindinė to priežastis kylančios kainos ir (arba) didėjantis draudimo apsaugos lygis.

TPVCA draudimo pasirašytų įmokų augimą lėmė ir 2012 m. pasikeitusi draudimo suma dėl vieno eismo įvykio Lietuvos Respublikos teritorijoje, taip pat didėjantys nuostoliai dėl žalių užsienyje. 2013 m. pirmąjį pusmetį pasirašyta kone ketvirtis milijardo litų TPVCA draudimo įmokų, t. y. 10,6 proc. daugiau nei atitinkamą laikotarpį prieš metus.

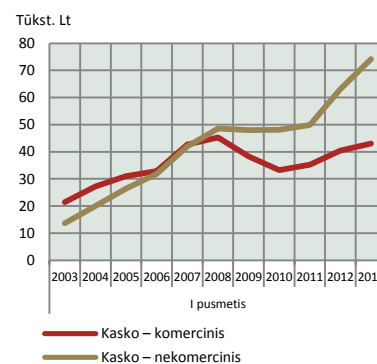
2013 m. pirmąjį pusmetį pasirašyta 152,4 mln. litų kasko draudimo įmokų. Priešingai, nei analizuojant sutarčių skaičių, įmokų pasirašyta daugiau komercinio draudimo segmente.

Be to, pasirašyta 9,9 proc. daugiau turto draudimo įmokų. Komercinio turto segmentas labai nepastovus. Tam paskutinius kelerius metus didelę įtaką turėjo pasėlių draudimas. Pasėlius draudžia *Vereinigte Hagel* filialas. 2012 m. gerokai pakėlus įkainius už pasėlių draudimą, labai nukrito pasėlių draudimo pasirašytos įmokos. 2013 m. pirmąjį pusmetį pasėlių draudimo įmokos sudarė 10,3 proc. turto draudimo grupės pasirašytų įmokų ir 20,2 proc. komercinio turto draudimo pasirašytų įmokų. Be pasėlių draudimo, matomas komercinio

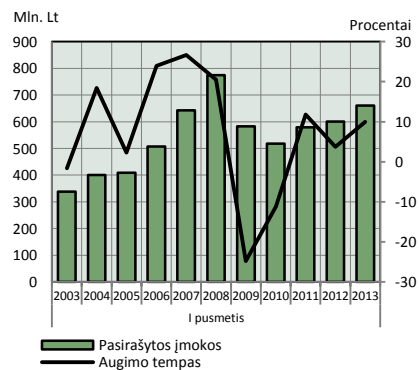
16 pav. Laidavimo draudimo sudarytų sutarčių kaita

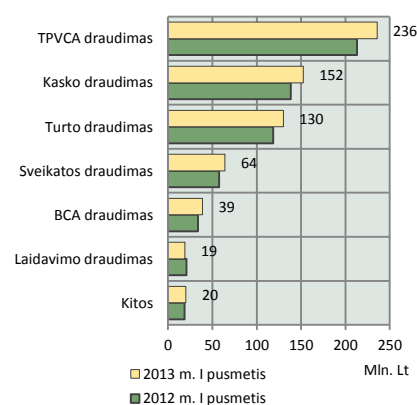
17 pav. Kasko draudimo sudarytų sutarčių kaita

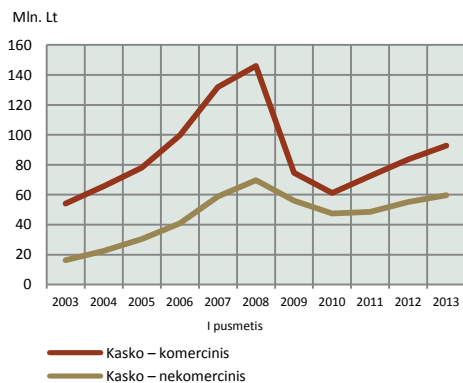
18 pav. Ne gyvybės draudimo rinkos pasirašytų įmokų kaita (skalė kairėje) ir augimo tempas (skalė dešinėje)

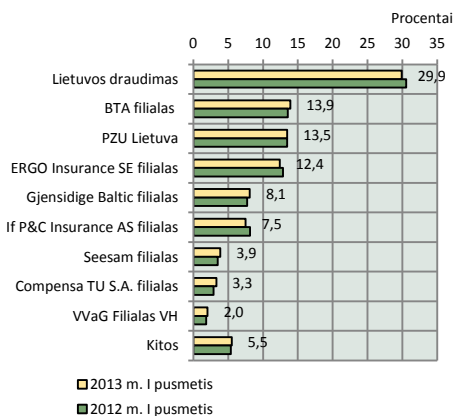
19 pav. Pasirašytų ne gyvybės draudimo įmokų portfelis

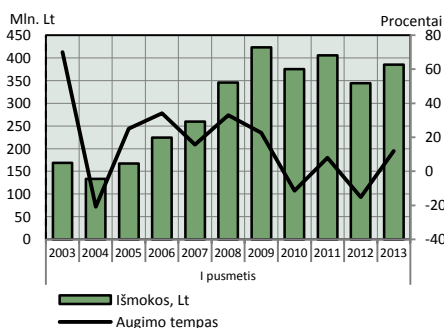
20 pav. Kasko draudimo pasirašytų įmokų kaita

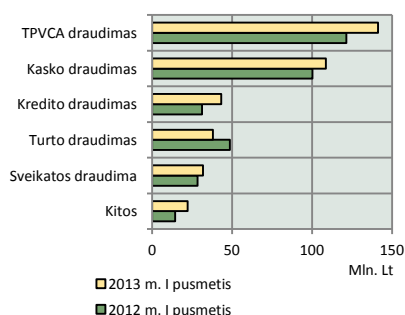
21 pav. Ne gyvybės draudimo rinkos koncentracija pagal pasirašytas įmokas

22 pav. Ne gyvybės draudimo išmokų kaita (skalė kairėje) ir augimo tempas (skalė dešinėje)

23 pav. Ne gyvybės draudimo išmokų portfelis

turto segmento atsigavimas, kuris, palyginti su 2012 m. pirmuoju pusmečiu, išaugo 6,7 proc. Nemažai išaugo PZU Lietuva ir Seesam Insurance AS Lietuvos filialo komercinio turto draudimo pasirašytos įmokos.

Kaip jau minėta, keitėsi importo procedūrų teisinis reglamentavimas, dėl to 38,0 proc. krito atsakomybės, atliekant muitinės procedūras, draudimo sudarytų sutarčių skaičius – pasirašyta 26,8 proc. mažiau įmokų.

Ketrios stambiausios ne gyvybės draudimo rinkos dalyvės ir 2013 m. pirmąjį pusmetį išlaikė aukščiausias pozicijas rinkoje, į penktą poziciją užkopė AAS „Gjensidige Baltic“ Lietuvos filialas.

IŠMOKOS

2013 m. pirmąjį pusmetį ne gyvybės draudimo rinkoje išmokėta 385,0 mln. litų draudimo išmokų, arba 11,9 proc. daugiau nei 2012 m. atitinkamą laikotarpį.

10 lentelė. Ne gyvybės draudimo išmokos

Draudimo grupės	Suma (mln. Lt)	Augimo tempas		
		2013 m. I pusm.		2012 m. I pusm. (%)
		mln. Lt	%	
TPVCA draudimas	141,2	+19,7	▲ 16,2	▲ 2,6
Kasko draudimas	108,6	+8,4	▲ 8,4	▼ 10,0
Kredito draudimas	43,3	+12,2	▲ 39,1	▲ 15,0
Turto draudimas	38,0	-10,6	▼ 21,8	▼ 56,8
Sveikatos draudimas	31,8	+3,3	▲ 11,6	▲ 31,3
Kitos draudimo grupės	22,2	+7,9	▲ 55,0	▼ 3,3
Iš viso	385,0	+40,9	▲ 11,9	▼ 15,2

Tendencijos, lyginant 2013 ir 2012 m. pirmuosius pusmečius su pirmaisiais ketvirčiais, nepasikeitė – išmokos ir augo, ir mažėjo tose pačiose grupėse. Didėjo visų didžiausių ne gyvybės draudimo, išskyrus turto draudimo, grupių išmokos.

Fizinių asmenų turto draudimo išmokų suma tebėra panaši per paskutinius keletą metų. 2013 m. pirmąjį pusmetį išmokėta 22,1 mln. litų suma. Komercinio turto draudimo segmente išmokėta net 44,0 proc. mažiau išmokų nei tuo pačiu laikotarpiu prieš metus.

TPVCA draudimo išmokos pasiekė naujas aukštumas Lietuvoje TPVCA draudimo rinkoje – išmokėta 141,2 mln. litų per pirmąjį pusmetį. Palyginti su atitinkamu laikotarpiu prieš metus, išmokų suma išaugo net 16,2 proc. Viena iš priežasčių – neįprastai ilga šių metų žiema.

Trečia pagal išmokėtas sumas – kredito draudimo grupė, kuri nei pagal sudarytas sutartis, nei pagal pasirašytas įmokas nėra tarp pagrindinių draudimo grupių. Kredito draudimo grupėje dominavo už draudėjų neįvykdytus įsipareigojimus bankams išmokėtos būsto paskolų draudimo išmokos. Jų suma siekė 40,8 mln. litų.